

Ausma pūra molā

Snegainā un aukstā novembra vakarā Līvānu pilsētas bibliotēkā notika dzejnieces novadnieces Ausmas Pormales atceres vakars. Pagājuši desmit gadi no vēlā rudens dienas, kad četrdesmit gadu vecumā, slimības vārdzināta un cilvēku neiecietības skumdināta, aizgājusi aizsaulē Ausma Pormale, kuras bērniņa un agrā jaunība pagājuši Līvānos.

Bibliotēkas vadītāja V. Grigale laipni sagaidīja savus lasītājus, bet bibliotekāres I. Vērdiņa un T. Kozlova iepazīstināja ar dzejnieci veltīto izstādi un kartotēku. Sveču liesmiņam plīvojot, dzīli izjusti V. Grigale runāja A. Pormales vārsmas, bet I. Vērdiņa iepazīstināja ar dzejnieces dzīves gājumu.

Atmiņas par novadnieces skolas gadiem Līvānu 1. vidusskolā kavējās bijusī klasesbiedrene Veneranda Caune, bet sola biedre un draudzene Olga Rudzāte

nelasīja viņai veltītos A. Pormales dzejoļus un fragmentus no vēstulēm, atklājot klausītājiem neaizsargātu, materiālu rūpju māktu, bet dziļa, gaiša morāla spēka caurstrāvotu sievieti — dzejnieci. Dzejnieci, kas par visu vairāk mīlēja ziedus un zaļo — cerību krāsu.

Savukārt bijusī skolas direktore J. Černoduba atcerējās, kā viņa bija aizvedusi uz Rīgu bijušo vidusskolnieci Ausmu pie toreizējās Rakstnieku savienības dzejas konsultantes M. Ķempes un kādu iespaidu atstājušas meitenes dzejoļu burtnīcas uz slavenu dzejnieci. M. Ķempe kļuva Latgales mazpilsētas meitēnam par otro māti, skolojot to ne tikai dzejas meistarijā, bet arī dzīves gudrībā, palīdzot materiāli.

Mācoties Maskavā Augstākajos literatūras kursos, Ausma Pormale iepazīnās ar V. Romanovski, kurš vakara dalībnie-

kiem stāstīja par šo dzejnieces dzīves periodu, savdabīgo taltantu, tomēr neslēpjot, ka, atgriežoties Rīgā, dzejnieci gaidīja nenokārtoti sadzīves apstākļi, kritisks veselības stāvoklis, nepiepildīti sapņi. Viņš atļāva bibliotēkas darbiniecēm izlikt izstādē dažas vēstules no personīgās sarakstes ar dzejnieci.

Pilnīgi dabiski izvērtās diskusija par A. Pormales atceres iemūžināšanu Līvānos, tika ieteikti dažādi varianti, taču neviens tā arī neapmierināja klātesošos. Šķiet, ka par to ir vērts padomāt visiem līvāniešiem, jo pagaidām mums ir tikai viena dzejniece, ar kuru mēs varam lepoties, bet kuru esam veiksmīgi piemirsuši ikdienas steigā.

Sasildījuši sevi ar zaļu tējām un medu, bet savu dvēseli ar dzeju, mēs teicām mīlu «paldies» bibliotēku darbiniecēm par jauko vakaru.

DZ. KALVĀNE

Dzejnieces Ausmas Pormales atcerai veltīta literāri muzikālā pēcpusdienu notika Līvānu bērnu bibliotēkā.

Līvānieši atceras Ausmu Pormali kā mazu, spriganu meitenīti no Zaļās ielas. Skolotājs Jānis Griekšs saglabājis atmiņā skanīgo «Labrīt!», arī viņa dzīvesbiedre tālā atmiņā min meiteni kā lielu jantazētāju. Trūcīgie dzīves apstākļi veļas mazgātavas virtuvē, kļona grīda ar savu drēgnumu manāmi ietekmēja meitenītes trauslo veselību. Aukstajās ziemas naktīs šeit ūdens spainī sasala pavisam.

Skolotājs Jānis Pinkulis atceras, ka Ausma vasarā lasīja prieku

čiekurus kurināšanai.

Skolotāja Anna Rudzīte vēl šodien prātā ir paturējusi bērnišķīgos skolnieces Ausmas Pormales 1954. gada dzejoļus. Jau agrā jaunībā Ausma teica: «Es vienlīga bušu dzejniece, lai ar mani dara, ko grib.» Meitene gribēja sev izvēlēties pseidonīmu, par ko iemīnējās kādreiz šaurā draugu pulcīnā. Mirdza Ķempe pret to esot iebildusi, slavēdama Ausmu pūra molā (līvāniski). «Man ir tik nesmuks uzvārds un tad es to nemainu». (Mirdza Ķempe).

Skolotāja Anna Gusāre atceras Ausmu kā īpatnēju meiteni, kas krasi izdalījās pārējo skolēnu vidū. Ar skumjām varam nožēlot, ka

aizsaulē aizgājusi Olga Timma, kas mācīja Ausmai literatūru vidusskolā.

Līvānu grāmatnīcā Ilga Kokoriša atceras Ausmu kā nabadzīgi ģērbtu meiteni ar «tankiem» kājās.

Mēs, daudzi līvānieši, atmiņā glabājam trauslos tikšanās mirkļus ar apdāvināto meiteni, kuru mēs toreiz varbūt patiesi nesa-pratām. Es uzaicinu visus apmeklēt Līvānu bibliotēkās izveidotās grāmatu izstādes un padomāt par to, kā iemūžināt dzejnieces piemiņu.

E. BOJĀRE,

Līvānu bērnu bibliotēkas vecākā bibliotekāre

AUSMA PORMALE

ZAĻĀ

Zaļām cerību korpēm es eju
Zaļā cerību mēteli ģērbta,
Dziedu spirtu kā cerība dzeju,
Dzīves straujumā tērptu.

Plandās lapkritīs gaisā kā lakats,
Kuru projām nes vēji un vētra,
Tomēr krūtīs šalc jaunības aka,
Līdzī — cerība — mētra.

JA TU

Tikai nesaki: — Ciniel!
Cinielies grūti man,
Nesaki arī: — Brīnīes!
Brīnīties nespēju vairs.

Ja tu izteiktu vārdu,
No kura brūces dzīst,
Tad man pavērtos vārti
Izturībai
un izjūtai.

Sviežas sniegpārslu virpulis sejā
Arvien ātrāks un spēcīgāks,
Tāpat sniegainos kalnos un lejās
Mani cerība sargā.

Zaļām cerību korpēm es iešu
Zaļā cerību mēteli ģērbta.
Zaļā mētra es, zaļā mētra
Izturētajā tērpā.

MAZA DZIESMA

Nedusmojies, nedusmo,
Martā netik iģt.
Esi maigpilns gaismas augs,
Kas prot diģt.

Nebēdājies, nebēdā,
Priekam kāriģs zobs:
Gan jau bēdu izgrauzīs,
Paliks tikai robs.

Redaktors P. PIZELIS